

پس از تصویب آیین‌نامه نحوه رسیدگی به کفایت سیاسی رئیس‌جمهور در جلسه مورخ ۲۷ خرداد مجلس شورای اسلامی و اعلام آغاز بحث و بررسی آن در نخستین جلسه بعد از تعطیلات (پنجشنبه ۲۸ خرداد نیمه‌شعبان و جمعه ۲۹ خرداد)، سازمان در روز ۲۸ خردادماه ۱۳۶۰ رسماً حرکت مسلحانه علیه جمهوری اسلامی را اعلام کرد تا به زعم دیرین رجوی، ایران به لبنان تبدیل شود. وی در مصاحبه‌ای که اسفندماه ۵۹ انتشار یافت به روشنی سابقه دیدگاه و تحلیل مبتنی بر اقدام خشونت‌بار و غیرمسالمت‌آمیز را تشریح کرده بود: «لایته بدیهی است دیگر این روزها هر کس می‌داند که اگر سبیر اوضاع کشور و جامعه به همین ترتیب ادامه یابد و اجباراً رفرمی رخ ندهد جز جنگ داخلی، پایانی نخواهد داشت. مجاهدین نیز از همان نخستین دور انتخابات مجلس پیوسته یکی از مهم‌ترین محور حرف‌های‌شان همین بوده است که بدون یک مجلس واقعا ملی فراگیر نمایندگان طبقات و اقشار مختلف مردم، خبری از زندگی مسالمت‌آمیز در کار نخواهد بود. در امجدیه نیز من با زبان صریح‌تر این نکته را یادآور شدم و حتی به آنها که درصدد ایجاد ترکیه‌ای جدید در ایران هستند هشدار دادم که مبادا از لبنان سر دریاورند». به عبارت دیگر رجوی در سخنان خود تصریح می‌کند تاوان عدم دستیابی سازمان به قدرت و عدم انتخاب کاندیدی آن از سوی مردم در انتخابات مجلس، جنگ داخلی و پایان زندگی مسالمت‌آمیز بوده است. در متن اطلاعیه سازمان، هر کس می‌توانست در یابد که چنین استدلالی، صرفاً دستاویز و بهانه یک حرکت برنامه‌ریزی شده قبلی است. متن اطلاعیه را- به دلیل اهمیت آن- شخص رجوی نگاشته بود. به گونه‌ای که فرهنگ و ادبیات او در سراسر اطلاعیه ظهور داشت. اطلاعیه بدون عنوان همیشگی و مرسوم «به نام خدا و به نام خلق قهرمان ایران» بود. متن این اعلامیه که به تعبیر دکتر «حسین رفیعی» از جانشندگان سازمان در سال ۵۹، «اعلامیه جنگ تمام‌عیار با جمهوری اسلامی» بود، عیناً در پی می‌آید.

«طلاحیه سیاسی- نظامی شماره ۲۵

بسم‌الله‌الواحد‌القه‌ار

مردم قهرمان ایران

مردم مبارز تهران

مزدوران ارتجاع س‌ه‌شنبه‌شب ۲۶ خردادماه جاری، با حمایت دسته‌های متعدد او‌اب‌اش مسلح و چمقاد‌ر، به خانه پدری برادر مجاهد «هدی ا‌بریشمچی» یورش برده و پس از ضرب و شتم ساکنان آن، بعضی از اموال و کتب موجود در خانه را به غارت بردند. همچنین در همین ایام شاهد دستگیری‌های غیرقانونی اعضای دفتر ریاست جمهوری هستیم که بعضاً حتی خبر و اسامی افراد دستگیرشده نیز اعلام نمی‌شود. کما اینکه نقشه‌های وسیعی برای دستگیری کلیه شخصیت‌های ترقی‌خواه و ضدانحصارطلب کشور در دست آمادگی است. سازمان مجاهدین خلق ایران، ضمن اعتراض به این قبیل اقدامات ضدانقلابی و خلاف شرع و قانون، بدین وسیله از خلق قهرمان ایران کسب اجازه می‌کند تا از این پس- به یاری خدا- در قبال حفظ جان اعضای خود،بویژه اعضای مرکزیت سازمان که در حقیقت بخشی از مرکزیت تمامی خلق و انقلاب محسوب می‌شوند،طالع‌ترین مقاومت انقلابی را از هر طریق معمول دارد. بدیهی است برابر اعلامیه حاضر، از این پس مسؤولیت هرآنچه حین مقاومت انقلابی واقع شود، تنها و تنها بر دمه مرتجعین انحصارطلب و او‌اب‌اش چمقاد‌ر آن‌هاست. ک‌یفر و مجازات انقلابی خواهند بود. ضمناً سازمان مجاهدین خلق ایران این حق را برای خود محفوظ می‌دارد تا در هر موردی هم که ک‌یفر فی‌المجلس جنانکتکاران در حین انجام جرم ضدانقلابی میسر نباشد، بزودی و به طور مضاعف، آمران و عاملان مربوطه را به جزای خود برسانند. و م‌ال‌ئ‌ر لا من عندالله.

مجاهدین خلق ایران- ۲۸خرداد-۱۳۶۰

متن اطلاعیه فوق ضمن اعلام رسمی شورش مسلحانه در قالب

درباره اعلام جنگ گروهک رجوی به جمهوری اسلامی در پایان خرداد پرحادثه ۱۳۶۰

اعلام فاز نظامی؛ آغاز یک پایان

صدیقی - خواهرزادهم- که به مرکزیت سازمان نزدیک بود و در دوران شاه هم زندان رفته بود، هماهنگ می‌شد. استنباط من در مجموع این بود که اینها دچار نوعی تخیلات انقلابی بودند، م‌ؤدیان‌ه سعی می‌کردند به زعم خودشان مرا تحریک کنند.. در تحلیل‌های خود بر این باور بودند که اولویت در خلع ید از روحانیون یا ارتجاع است و اگر موفق شوند، لیبرال‌ها را می‌توانند براحتی ج‌ارو کنند. با توجه به سوابق سعی می‌کردند مرا از بازرگان جدا و به خود جذب کنند. پس از اینکه درگیری میان آنها با روحانیون حاکم و حزب جمهوری اسلامی خیلی بالا گرفت، قبل از وقایع خرداد ۱۶۰۱ باز هم پیش من آمدند و گفتند «ما تجربه انقلاب را تکرار می‌کنیم» من هم به صراحت به آنها گفتم «شما اشتباه می‌کنید.. امروز بنده جامعه با شما نیست. شما یک گروه کوچک و اقلیت س‌ه‌ستید و اگر بخواهید این کارها را بکنید با شما برخورد می‌کنند و شما تاب مقاومت در مقابل آنها را ندارید، بنابراین بشدت آسیب خواهید دید و متلاشی خواهید شد.» در آن ملاقات کم و بیش این را مطرح کردند که قاطع می‌ایستیم.. آنها به میلیشیایی که درست کرده بودند خیلی بها می‌دادند و فکر می‌کردند می‌توانند مقاومت کنند اما من تحلیل‌شان را نادرست می‌دانستم و مخالف بودم و به مسعود رجوی، موسی خیابانی و محمد صدیقی که آمدند پیش من، گفتم تحلیل‌شان غلط است» همچنین ک‌یهان تحت سرپرستی محمد خاتمی همان زمان در سرمقاله عل‌ت اعلام علنی اقدام مس‌لحانه سازمان را اینگونه تحلیل کرد: «.. ک‌ادر رهبری مجاهدین (خلق) به دنبال یکسری فعل و انفعالات سریع در ساخت حاکمیت سیاسی کشور هرگز انتظار شکست جناح بنی‌صدر را نداشت، چرا که آنها با تأکید بر این مس‌ئله که بنی‌صدر حمایت بخشی از جامعه (بویژه مجاهدین) را پشت سر دارد رسماً اعلام داشتند بنی‌صدر می‌تواند در این مقطع کم‌ر ارتجاع را بشکند اما با توجه به اینکه جناح بنی‌صدر آخرین مقاومت خود را در روزهای اخیر پشت سر نهاده و هیچ عکس‌العمل جدی و همه‌جانبه‌ای از ناحیه مردم به سود بنی‌صدر

صدیقی - خواهرزادهم- که به مرکزیت سازمان نزدیک بود و در دوران شاه هم زندان رفته بود، هماهنگ می‌شد. استنباط من در مجموع این بود که اینها دچار نوعی تخیلات انقلابی بودند، م‌ؤدیان‌ه سعی می‌کردند به زعم خودشان مرا تحریک کنند.. در تحلیل‌های خود بر این باور بودند که اولویت در خلع ید از روحانیون یا ارتجاع است و اگر موفق شوند، لیبرال‌ها را می‌توانند براحتی ج‌ارو کنند. با توجه به سوابق سعی می‌کردند مرا از بازرگان جدا و به خود جذب کنند. پس از اینکه درگیری میان آنها با روحانیون حاکم و حزب جمهوری اسلامی خیلی بالا گرفت، قبل از وقایع خرداد ۱۶۰۱ باز هم پیش من آمدند و گفتند «ما تجربه انقلاب را تکرار می‌کنیم» من هم به صراحت به آنها گفتم «شما اشتباه می‌کنید.. امروز بنده جامعه با شما نیست. شما یک گروه کوچک و اقلیت س‌ه‌ستید و اگر بخواهید این کارها را بکنید با شما برخورد می‌کنند و شما تاب مقاومت در مقابل آنها را ندارید، بنابراین بشدت آسیب خواهید دید و متلاشی خواهید شد.» در آن ملاقات کم و بیش این را مطرح کردند که قاطع می‌ایستیم.. آنها به میلیشیایی که درست کرده بودند خیلی بها می‌دادند و فکر می‌کردند می‌توانند مقاومت کنند اما من تحلیل‌شان را نادرست می‌دانستم و مخالف بودم و به مسعود رجوی، موسی خیابانی و محمد صدیقی که آمدند پیش من، گفتم تحلیل‌شان غلط است» همچنین ک‌یهان تحت سرپرستی محمد خاتمی همان زمان در سرمقاله عل‌ت اعلام علنی اقدام مس‌لحانه سازمان را اینگونه تحلیل کرد: «.. ک‌ادر رهبری مجاهدین (خلق) به دنبال یکسری فعل و انفعالات سریع در ساخت حاکمیت سیاسی کشور هرگز انتظار شکست جناح بنی‌صدر را نداشت، چرا که آنها با تأکید بر این مس‌ئله که بنی‌صدر حمایت بخشی از جامعه (بویژه مجاهدین) را پشت سر دارد رسماً اعلام داشتند بنی‌صدر می‌تواند در این مقطع کم‌ر ارتجاع را بشکند اما با توجه به اینکه جناح بنی‌صدر آخرین مقاومت خود را در روزهای اخیر پشت سر نهاده و هیچ عکس‌العمل جدی و همه‌جانبه‌ای از ناحیه مردم به سود بنی‌صدر

■ ■ ■

بررسی چند تجربه تاریخی

گام‌های «نااستوار» اروپا در توافق هسته‌ای

این دستور همچنین شامل آن دسته از شرکت‌های آمریکایی می‌شد که در اروپا مستقر هستند. با این وجود دولت فرانسه آگوست ۱۹۸۲ به شرکت‌های ذی‌ربط در این پروژه دستور داد کارهای خود را آغاز کنند. سپتامبر همان سال انگلیس نیز به شرکت‌های خود برای انجام این پروژه دستور داد. سرانجام ریگان عقب‌نشینی کرد و تحریم‌ها لغو شد. آیا این اراده اکنون نیز در اتحادیه اروپایی وجود دارد؟ اگر وجود دارد باید شاهد نشانه‌های بارزی از آن باشیم.

۳- شکاف در اتحادیه اروپایی

۷- اتحادیه اروپایی به‌رغم اینکه در ۶ دهه گذشته همواره تلاش کرده خود را یک تشک‌ل واحد اقتصادی و سیاسی معرفی کند ولی هیچگاه در واقعیت چنین نبوده است. اولین گام عملی برای تشکیل اتحادیه اروپایی سال ۱۹۵۷ و با تشکیل بازار مشترک اروپا برداشته شد. هنگامی که آمریکا سال ۱۹۵۶ میلادی فرانسه و انگلیس را تحت فشار قرار داد تا نیروهای نظامی خود را از کانال سوئز خارج کنند، «کنراد آندور» صدراعظم وقت آلمان گفت: «کشورهای اروپایی هر یک به تنهایی نمی‌توانند نقشی در معادله‌های جهانی داشته باشند و فقط یک راه برای آنها باقی مانده و آن تشکیل اروپای متحد است.» براساس این دیدگاه بود که یک سال بعد با امضای پیمان «رم» بازار مشترک اروپا اعلام موجودیت کرد. بر این اساس اتحادیه اروپایی با هدف ایجاد یک کانون قدرتمند اقتصادی و سیاسی مستقل شکل گرفت ولی اینکه در چه زمینه‌ها در چه میزان از قدرت استقلال سیاسی، اقتصادی و امنیتی خود موفق بوده، مس‌اله‌ای است که با ابهام و تردیدهای جدی همراه بوده و هست. در دهه‌های ۵۰ و ۶۰

بنی‌صدر از اوج قدرت سقوط کرد و با سقوط امیدهای سازمان نیز برپاد رفت و سازمان ناکامی دیگری را تجربه کرد. پس از این مرحله بود که سازمان وارد مرحله مبارزه نظامی شد...». دکتر پیمان در مصاحبه‌ای همچنین درباره استراتژی جنگ مسلحانه سازمان چنین گفته است: «.. خط استراتژیک و راحل نهایی مجاهدین خلق، این بود که اگر با روش‌های متعارف سیاسی- مثلاً انتخابات- نتوانند به قدرت دست یابند، ناگزیر برای دستیابی به آن، دست به اسلحه بزنند.. من به پیچه‌های سازمان می‌گفتم شما نمی‌توانید با برخورد خصمانه و حذفی قدرت را به دست بیاورید، چون توانش را ندارید». «عزت‌الله سحابی» نیز درباره تصمیم قبلی سازمان برای ورود به جنگ مسلحانه با اشاره به ملاقات‌های افرادی از کادر رهبری سازمان با وی می‌گوید: «آخرین جلس‌ای که با آنها داشتم با پرویز یعقوبی بود...».
اواخر خرداد ۶۰، یکی- دو روز پیش از واقعه ۳۰ خرداد، سعی آنها در این ملاقات‌ها و ارتباطات این بود که مرا قانع کنند بپذیرم اینها یعنی نظام، خطری هستند و درگیری مسلحانه با اینها یک امر ناگزیر است».

■ شکست سنگین در اولین آزمایش «فاز نظامی» و آمادگی برای مهلکه ۳۰ خرداد

در آستانه طرح عدم کفایت سیاسی بنی‌صدر در مجلس، سازمان شورش مسلحانه ۳۰ خرداد را تدارک می‌دید. تشکیلات و ساختار سازمان از مدت‌ها قبل به خدمت شرایط جدید درآمده بود. اکیپ‌های مختلفی توسط عناصر مس‌ؤول نهاده‌ا، بویژه نهاد دانش‌آموزی و دانشجویی، سازماندهی شد که هر کدام باید با چند تیم، جریان راهپیمایی مسلحانه را پیش ببرند که بعضی مس‌ؤول ایجاد درگیری و روبرویی با پاسداران بودند و بعضی باید به کار تبلیغی و افشاک‌ری و تهاجمی می‌پرداختند. خط‌وطی که سازمان اراده داد، حاوی نکاتی از این قبیل بود: ... کارهای پراکنده کافی است و آمادگی لازم در مردم به وجود آمده است... راهپیمایی‌های مقطعی اثر خود را کرده و مرحله گذار کمی به کیفی رسیده است... زمینه عینی انقلاب آماده است و ما اگر زمینه ذهنی را آماده کنیم، انقلاب انجام می‌شود... این قابل پیش‌بینی است که پس از قیام ۳۰ خرداد تملی امکانات سرخ ما سفید شود... بر اساس دستورالعمل سازمان، هواداران تشکیلاتی باید مسلح و دست کم به سلاح سرد مجهز باشند: «.. مردم را باید در فضایی از روبرویی نظامی با رژیم قرار داد و آنان را وارد مرحله تازه مبارزه کرد تا ک‌یفا ارتقا یابند.. ما پیش‌شان مردم هستیتی و بایستی هم‌یشه یک قدم از آنها جلوتر باشیم بنابراین در شرایطی که مردم با دست خالی جلو رژیم می‌آیند، ما از اسلحه سود استفاده می‌کنیم و در قدم بعدی، که مردم از اسلحه سرد استفاده خواهند کرد، ما با سلاح گرم وارد عمل خواهیم شد».. کادر مرکزی سازمان از مدتی قبل فراهم ساختن نظر مساعد دولت‌های خارجی جهت «قیام علیه جمهوری اسلامی» را به عهده گرفته بود. طبق اظهارات یکی از مس‌وولان حفاظت مرکزیت سازمان، مسعود رجوی، او‌ا‌سر سال ۵۹ برای جلب موافقت دولت‌های اروپایی و کسب نظر مثبت آمریکا از طریق رابط‌های بعضی از دولت‌های غربی، به فرانسه رفت. عراق در اوج تهاجم خویش بود و در حالی که بخش‌هایی از نقاط استراتژیک و مراکز کلیدی مرزهای ایران اسلامی را در اشغال داشت، ارتش، سپاه و بسیج، همه نیروهای خود را از شهرها خارج کرده و در جبهه‌ها مستقر کرده بودند. سازمان در تحلیل خود، توان نظامی- پلیسی حاکمیت را در اوج ضعف و ضربه‌پذیری تلقی می‌کرد. نفوذی‌های آموزش‌دیده و پرورش‌یافته، آخرین اطلاعات خویش را از درون نهاده‌ا به سازمان ارائه می‌دادند. همه چیز دقیق و حساب شده می‌نمود. «میلیشیا» که فلسفه وجودی‌اش تشکیل ارتش خصوصی و در واقع نیروی مسلح سازمان برای روز موعود بود، تسلیح و آماده شده بود. سازماندهی «بخش اجتماعی»، شکل اصلی خود را از نیمه دوم خرداد ۵۹ به همه مس‌وولان بخش و فرماندهی نهاده‌ا گام تا مفت‌های ۲۰ خ‌لسه در پایگاه محمد ضابطی (ستاد خیابان ازلی) برای برنامه‌ریزی راهپیمایی ۳۰ خرداد، نشست‌هایی را برگزار می‌کردند.

منبع: سازمان مجاهدین خلق؛ پیدایی تا فرجام/موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی

۸- این مصادیق از یک سو از شکاف و اختلافات عمیق در اتحادیه اروپایی حکایت می‌کند و از سوی دیگر نشان می‌دهد اعضای اتحادیه اروپایی نسبت به یکدیگر نیز وفادار نیستند و پایبند پیمان‌های بین خود نیز نمی‌مانند. این نوع عملکرد و رفتار مانع از آن می‌شود که اتحادیه اروپایی بتواند با صدایی واحد و مستقل در عرصه بین‌المللی ظاهر شود.

۹- فعالیت‌های هسته‌ای یا ...؟ ایران تابع باشد یا متغیر؟

که هنگام تحلیل ملاقات در توافق هسته‌ای عموماً تصور بر این است، است.
۹- هنگام طرح غربی فاکت‌رگ‌ران فعالیت‌های هسته‌ای ایران است، در حالی که نگاه غرب به ایران، بسیار فزائر از فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای است.

روشن است موقعیت استراتژیک، ژئوپلیتیک، عمق راهبردی، ضرب نفوذ ایران در منطقه و منابع و ذخایر ایران، بیش از فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز موجب نگرانی کل‌ون‌های قدرت در منطقه و فرامنطقه‌ای می‌شود.

به عبارت شفاف‌تر:

الف- ایران تنها کشوری است که حوزه نف‌خ‌خیز دریای خ‌ز را به خلیج فارس متصل می‌کند.

ب- ۷۵ درصد ذخایر نفت جهان بین حوزه دریای خ‌ز و خلیج فارس قرار دارد. اشراف مقتدرانه ایران بر این منطقه، بی‌شک حسادت براساس بر این کل‌ون‌های قدرت را برمی‌انگیزد و دست آنها را از این حوزه کوتاه نگه می‌دارد.

پ- ایران نقطه نقل و ثبات این منطقه است.

ت- بدون ایران هیچ‌گونه ثبات سیاسی، اقتصادی و امنیتی در منطقه حائل بین دریای خ‌ز و خلیج‌فارس قابل تحقق و تصور نیست.

ایران از ضرب نفوذ بالایی در کشورهای منطقه و فرامنطقه‌ای برخوردار است.

۱۰- تمام این عوامل موجب می‌شود محور غرب در مواجهه با پرونده هسته‌ای، فقط توانمندی هسته‌ای ایران را در نظر نگیرد، بلکه تمام ویژگی‌های ایران در منطقه در معادلات سیاسی لحاظ می‌شوند، و نکته حائز اهمیت اینکه در این‌باره محور بروکسل (اتحادیه اروپایی) و واشنگتن هیچ اختلاف نظری با یکدیگر ندارند.

به عبارت دیگر جدا از پرونده صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، طرف غربی (شامل محور بروکسل و واشنگتن) و حتی دیگر کل‌ون‌های قدرت نمی‌خواهند بپذیرند ایران همانند یک «متغیر مستقل» در معادلات سیاسی منطقه و جهان ظاهر شود. این کل‌ون‌ها مایلند ایران را در معادلات خود به شکل «تلع» فرض کنند. از این زاویه دید و نیز بر اساس مصادیق مورد اشاره، ایستادگی اتحادیه اروپایی پای برجام مورد تردید جدی قرار می‌گیرد.

*کارشناس مسائل بین‌الملل
منبع: khamenei.ir